

ELŐFIZETÉS:
 Éves évre ... 12 kor.
 Fél évre ... 6 kor.
 Negyed évre ... 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyelvt. sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtatók
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kereskedőink versenye.

Lapunk mai számának hírvonatában „Molnárok harca” felirású hírből közöljük a budapesti büntető törvényszék mint sajtóbírósa egy ítéletét, melyben a rágalmazással vádolt cikkíró fölmentette, mert a vádló kereskedő ténykedésében beígazolást talált a tisztességtelen versenynek.

Ezen bácskai eset alkalmat adott nekünk arra, hogy egyet mást elmondjunk a tisztességtelen verseny kinövéséről. Kereskedelmi életünkben napirenden vannak a hamis cégér, megtévesztésre számított, félre vezetésre alkalmas cím. Ezeket a törvény iltózi.

Ezen kívül még a gyakorlati életben számos olyan kinövésével találkozunk a tisztességtelen versenynek, a melyek, noha a legtisztességtelenebb eljárásnak bélyegezhetők, törvény által még sem rendezhetők.

Nagy tévedés azt gondolni, hogy a tisztességtelen verseny mindig bizonyítékul szolgáló bűnjel alakjában nyilvánul, mert ép ellenkezőleg, sokkal gyakoribbak azok az esetek, melyeknek egyedüli kufforrása az emberekben lakozó irigység s hazug és káros voltuk részben, vagy egyáltalán nem is bizonyítható.

Ilyen kinövést kereskedőink egymás ellen való erkölcstelen ténykedéseit értem. Mindennapos dolog, hogy egymás árúját, egymás munkáját akár jó, akár rossz, akár olcsó, akár drága: feltétlenül ócsárolják, legyalázzák; de a versenytárs személyét és jellemét is igazságtalanul, rosszakaratúan ítélik meg és minden alkalmat felhasználják, hogy a versenytárs hírnevének, hitelének ártsanak és így őt anyagilag és erkölcsileg károsítsák.

Lehet, hogy a létért való keserves küzdelem alacsonyította le így a küzdők haremóráját, lehet, hogy csak a nehéz megélhetés adja kezükbe a piszkos fegyvereket, de bizonyos, hogy a mai verseny helyenként már nem is tisztességtelen, hanem erkölcstelen és szennyes!

Igaz az, hogy ez az erkölcsi züllés nemcsak a kereskedői karban tapasztalható, mert sajnos minden téren dühöng a tisztességtelen verseny más, más módja. De talán sehohsem annyira, mint a kereskedelmi versenyben, és ez a tény alássa,

hanem csak az egyes személyek, hanem már-már az egész kar tekintélyét is.

Tekintély! Ez olyan fogalom, melyet a kereskedők nagy része egymás között alig ismernek. Tekintély nincs, csak a pénznek van tekintélye. A kinek pénze van, az a kereskedők közt hatalmas, s ha nem is mindig becsületes, azért becsületlen részesülő ember. Így azután ne csudálkozzunk azon, ha a kereskedő minden pályatársát kicsinyli és gyalázza, kinek vagyona nem ulti meg azt a mértéket, a hol az ő szemében a feltétlen tisztelet kezdődik.

A kereskedőtől, kik már foglalkozásuknál fogva is a legszélsőbb realisták, nem lehet nagyfokú idealizmus kívánni. De a mai irigység jegyében folyó verseny helyett hazai kereskedelmi hírneve, erkölcsi és anyagi fejlődése érdekében oda kellene hatni, hogy az elkerülhetetlen versenyt oly módon és oly fegyverekkel küzdjék végig, mely köztiszteletet óhajtó foglalkozási ág tekintélyének meg is felelne.

A kereset megnehezedése megrontotta az erkölcsöt is, az erkölcstelen posványában nem terem meg a tisztesség verseny magva, hanem annál erősebben fejlődik a tisztességtelen versengés gaz hajtása.

A közérkölcsek fejlődésével, ápolásával fel fog ébredni a vezető kereskedelmi körök öntudata és megkezdik a nagy tisztogatást, melyet a kereskedelemben egyedül ők hivatva és egyedül ők képesek keresztül vinni.

Szentesített törvény. A hivatalos lap közli az 1901. évi XXVII. törvényeket a Washingtonban 1897. évi június hó 15-én kötött „Egyetemes posta szerződés” becikkelyezéséről.

Városaink népessége. Az országos statisztikai hivatal még nem dolgozta fel teljesen a legutóbbi népszámlálás adatait, a városok és nagy községek lakosainak száma már meg van állapítva. Ezen kimutatás szerint hazánkban százharmincegy olyan község van, hol a lakosok száma a 10 ezret fölulmulja. Nálunk Szabadkának van a legtöbb lakosa 81302, huszezerrel több lakossal bír Zombor, Ujvidék, Zenta, tizezerrel több lakossal bírnak a következő községek: O-Becse, O-Kanizsa, Apatin, Ada, Bács-Topolya, Bács-Szt-Tamás. Bajának pedig 19,000-nél több lakosa van.

A közigazgatási tanfolyamok hallgatói érdekében Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter a napokban újabb leiratott intézett az összes törvényhatóságokhoz és vagyonosabb községekhez, arra

kérvé azokat, hogy létesítsenek a közigazgatási tanfolyam hallgatói részére alapítványokat. Megtette ezt a belügyminiszter már az elmúlt évben is és akkor az újdonság ingere alatt, volt is némi eredménye, de nem elég az a mi eddig történt. Bizalommal fordul tehát most a belügyminiszter ismét a közigazgatási hatóságokhoz, melyeknek legvitálisabb érdekeiről van szó. Az alapítványok létesítésének fentartja az adományozási és azon jogot, melyik tanfolyamot hallgassa a stipendiummal ellátott ifjú. Ez által hálára kötelezhetik az adományozók azon ifjút, kinek kiképzését alapítványukkal lehetővé tették és ezek az ifjak minden bizonynyal hálásak lesznek az illető törvényhatóság vagy község irányában és teljes odaadással fogják azokat szolgálni. Hibetöleg a miniszter hívó szava nem talál siket fülekre ott, a hol a törvényhatóság szegénysége nem áll ezen alapítvány létesítésének útjában és hálásan veendő a belügyi kormány ez idő szerinti vezetője, ha, miként a honvéd hadapród iskoláknál, ezen tanfolyamok részére is vagyonosabb magázók létesítenek alapítványokat, a mi tekintettel a közigazgatás ezen fontos tényezőinek minél megfelelőbb kiképzésére, ép oly vitális országos érdek, mint a tisztképzés. Kívánatos, hogy ezen alapítványok minél sürögsebben létesítsenek, nehogy anyagi gondok arra kényszerítsék a tanfolyamok egyes hallgatóit, hogy kenyérkereset okából abbahagyják tanulmányaikat.

A zombori löversenynek „Hölgyek dija”.

Tudjuk, hogy az idei löversenynek volt egy 2000 méteres futama, amelyben a győztes tiszteletdíjat kapott. A tiszteletdíj Bács-Bodrogh vármegye hölgyeinek tiszteletdíja volt: rendkívüli izléses, nagy, vert ezüst díszálca.

A szülkséges összeget a gazdasági egyesület gyűjtés útján szerezte be. Vármegyénk lelkes hölgyei a gazdasági egyesület fáradozását méltányolva, tömegesen adakoztak, úgy, hogy a szép tiszteletdíj 700 korona értékben beszerezhető volt, sőt még a jövő évre is maradt bizonyos összeg.

Id. Szemző István, a versenyintézőség nagyerdemű és buzgó elnöke a befolyt adományokról a következő kimutatást közli:

Kimutatás

a Bács-Bodrogh vármegyei Gazdasági Egyesület által Zomborban, 1901. évi október hó 13-án rendezett löversenynek „Hölgyek tiszteletdíja”-ra befolyt adományokról.

Adakoztak:

40 koronát. Id. Szemző Istvánné, Zombori Takarékpénztár; összesen 80 K — f.
 30 koronát. Fernbach Antalné; összesen 30 K — f.

A „BÁCSKA” tárcája.

Ősz jár a berekben . . .

Ősz jár a berekben, elszállt a madár.
 Csendben, letarolva hallgat a határ.
 Szaraz avar hajlik a földre mezül.
 A völgyi patakra hűs köd nehezül.
 Távolba' közeibe' minden szomorú.
 A tél keze hoz már fehér koszorút.
 Ám túl az időn, ha felleg kihavaz.
 Sugárba, virágba ott vár a tavasz.

Eltűnik is elégszer csak hűs őszi táj,
 Jóból de kevés jut, oly sok a mi fáj,
 Sorsunk a reménytől ha messze terel,
 Abrándjaink tükre szétörve hever.
 Nagy néha, de gyengén csillan az öröm
 Sebhedt sziveinkre e földi körön.
 Ám túl az időn, ha lelkünk haza tér,
 Klázelmeiért már ott várja a bér.

Kajabusz.

BUCSÚZÁS.

A nyáron markanszínű dolgozó „nagyemester” — a természet — elfáradt már s megbátó a kényszerűség, amelynek hatása alatt most gyöngéd, finom színezetű akvarellfestővé változott. Akkor csakis erős intenzív színek állhattak a palettáján, akkor amidőn a duzzadó erők idejében minden napsugár teremtett, minden szellő dajkált, minden esősepp táplált és a bűvös-bájós nyári éjszakákon észrevétlenül érett meg a dús lombzatok között az elrejtett, kicsi gyümölcs.

Ez erős érzelmektől átlengett időszak hatalmának kifejezői: a rengetegek sötétzöldje, a dülöket remek

szőnyeggé varázsoló pipacs, buzavirág, vadrepe ríktó színei, a sötétkék égboltozat imitt amott világos fényes fellegei, végre az eget, földet megrendítő menyörgései.

Most azonban elbagyadt a bűvös esetet tartó kéz, csak gyöngé, halvány árnyalatokat képes vetni az óriási vaszourra; ám a nagymester mint mindig, most is következetes marad tökéletességéhez. Következetes, mert a vörös barna levelű vadszőlő koszorú, a lila kökörösintől borított utak széle, domboldalak, a fakó, beteges lucerna-táblák összhangban állanak a szürke felhőkkel, sapadt napsugárral.

Aki csak egy kissé ráér a természet nagyszerűségével foglalkozni, avagy nem resteli a fáradságát és nem sajnálja az idejét, hogy lehajolva megfigyelje mily nagy az ellentét a kacér, illatos nyári virágok és emez igénytelen kései apró virágocskák között. Ezekéhez képest mily mámoros, ragyogó életlik volt azoknak. Lágyan simogató szellő, forró napsugár helyett csipős, mogorva szél, langymeleg, sapadt napocska. Itt a kis szazszorszép bájós szerénységével áll a kökörös mellett, melynek apró bimbói mint megannyi gyertyaszálként díszítik a halvány verőfényben uszó domb oldalát. Ruházata maga a nélkülözés, élete egy tiszta gyermekalom. Mintha csak azt mondták volna neki: „A rút hiúság nagy bűn és te már ezenkívül is bűnös vagy. Még sem próbáld megkóstolni mi a hiúság, van miért vekeledned anélkül is. Bűnöd az erendendő bűn.” E gondolatra borzadva rázkódik össze a kis virág, kétségbeesve érthetetlen nagy bűnös volta felett. „Ah! — sutogja dideregve — nem, nem! Semmi vágyam ez életben; legyen öltözékem a legegyszerűbb lepel, még csak egy ici-pici zöld levelke se díszítse gyenge tagjaimat, díszes kert helyett lakásomul kérem a letaposott s már elhagyott utszélét, a letarolt domb oldalát s ne ismerjem meg a fülemile édes dalát, csak a károgó varjak szálljanak fölöttem. Csábító illatot sem kérek én, hadd legyenek igénytelen dísz a természet ravatalán.”

Sokat jártam már itt az erdőben, tavasszal ibolyát keresve, nyáron a hűs lombok alatt megpihenve s most megint itt vagyok, de nem tépnék le egy szál

virágot, sajnálom az ugyis ideig-óráig tartó életétől megfosztani.

Megeható az erdő mélységes esőndje. Lakói már elköltöztek vagy nyugalomra tértek? A bagyadt őszi napfény csak homályosan világít ide be. Semmi sincs itt a köznapi, lármás világól s csak képzeletben hallom, hogy a közeli szőlőkben miként csapdossák hosszú karókkal a megrémült diófát, melynek sötétzöld lombjai közül riadtan koppannak le a letördösött ágacskaikkal borított talajra a megérett diók. Hát megérdemelte, hogy így bannak vele? Talán mert termelt és hasznot hozott?

Amint az égbenyülő faóriásokat, az ágakig felkúszó elősdi növények csodálatosan össze-vissza bogozódott s mégis remek elrendeléssel libegő függőnyeit nézem, bámulatom lassankint imádsággá változik. Az aranyos lombsátor alatt időnkint halk kopogás, titkos suhanás, dühögés, bánatos panaszszal teli sóhajtáshoz hasonló susogás vonul át az erdőn. Kitalálod? Honnan jön? Kipp-kopp! Persze hogy egy laposfejű tarka barkály méregeti ott a simakérgű juharfa derekát.

A másik percben már nyugalom bonol errefelé; nyugalom, melytől föltámad bennem a vágy, hogy mindig így lassam ezeket a feketellő, mohával benőtt fatörzseket szinarany lombkoronájukkal. Az alatt beverő szurós gubacs és ezernyi makk összekeveredve a már lepergett falevéllal olyan, mintha a tulvilágra szóló izenetnek előhírnökei volnának.

Egy cseppet sem bánt az elmúlás gondolata, meg lehet alkudni vele. Nem is oly rideg az, inkább egy komoly, de jószívű bucsúzás, egy szebb jövővel való biztatás. És pihenni csak kell! Volt itt dal, hang, fény, titkos csókcsattanás, illat; muljék el hát egyidőre. Egyetlen picinyke zöld, mely atkísér a tavaszig, a télizöldnek immár kinyújtott ágacskaája integere a kiszáradt csalánkóró felé. Majd a hó ezt is eltakarja, hogy olvadás után mégis elsőnek hirdesse az újjáébredést.

Amott talán az erdei tündérek is már halomba rakják hosszuszárú sipjaikat s komolyan állják körül a sirt, hogy azután dideregve rejtőzzenek a faodvakba, szirtok közé, visszaintve: „Jó éjt, jó éjt!”

20 koronát. Dungserszky Istvánné, Dungserszky Milánné, özv. Fernbach Bálintné, Fernbach Erzsébet, Fernbach Károlyné, Fernbach Zsuzsanna, dr. Ivánovits Ivánné (Török-Beese), dr. Pavlovits Simonné; összesen . . . 160 K — f.

10 koronát. Alföldy Gedeonne, Antunovits Józsefné, Antunovits Mátyásné, Bezerédj Istvánné, Dungserszky Jakabné, id. Ertl Jánosné, Falcione Gusztávné, Geyer Péterné, özv. Jovánovits Julia (O. Beese), Koczkar Zsigmondné, Kossánné (Titel), Lovasz Istvánné, özv. Magyar Imréné, N. Roheim, ifj. Szemző Jánosné, legifj. Szemző Istvánné, Szalich Gyuláné (Káty), Tarczyay Dezsóné, Vojnits Simonné; összesen . . . 190 K — f.

6 koronát. Békies Ruzsina, Gavanszky M. Mária, Györfly Gezané, Ivanits Sándorné, Lichtneckert Andrásné, Pavlovits Enfrözina, özv. Vojnits Lukácsné; összesen . . . 42 K — f.

5 koronát. Dr. Balogh Ernőné, Bicszky Lipótné, Bosnyák Janosné, dr. Buday Pálné, Csilás Beláné, dr. Csernyus Pálné, Czvetkovits Leoszava, Deák Andorné, özv. Drescher Edéné, Esztergamy Károlyné, Gavanszky L. Mária, dr. Huber Józsefné, dr. Konyovits Györgyné, Neumann Vojnits Boris, Sreter Károlyné, Schlagetter Gyuláné, Schlieszer Sándorné, Szabó Lászlóné, Temesváry Jozsefné, Trischler Ferencné, Trischler Emma, Vermes Ella, Vécsy Károlyné, Vojnits Istvánné; összesen . . . 120 K — f.

4 koronát. Birkás Gyuláné, dr. Bikár Nenádne, dr. Bruck Ármínne, Bittermann Gyuláné, dr. Drakulits Pálné, dr. Donoszlovits Vilmosné, Georgievits Anna, Halm Ervinné, Halm Ottóné, Hauke Imréné, Knézy Brunóné, Környödi Gyuláné, Korics Eszter, Lichtneckert Károlyné, Lukács Sándorné, Milits Szvetozárné, Manojlovits Lázárné, Michelsz Janosné, dr. Nagy Gyuláné, Plavits Bözöné, Pally Dezsóné, Raisz Lajosné, dr. Simonovits Rádóné, Szalay Frigyesné, Szondy Mátyásné, Sztankovits Györgyné, Városy Clémi, Zagorica Velykóné; összesen . . . 112 K — f.

3 koronát. Borovanszky Gyuláné, Futó Ferencné, Juray Jozsa, Kelő Morné, Szemző Károlyné, Vujevich Lajosné; összesen . . . 18 K — f.

2 koronát. Alföldy Berta, Alföldy Flóra, B. Gézané (Uj Soóvé), Bogó Ödönne, Csilás Benóné, dr. C. (olvashatlan) (O. Soóvé), dr. Dekker Gyuláné, Elme Irma, dr. Frank Mihályné, Györgyovanszky Györgyné, Gutwein Lajosné, Horváthné (Titel), Heintz Nandorné, dr. Kollár Gyözöné, Kremmer Lajosné, Leubardt Frigyesné, id. Mihályi Jánosné, ifj. Mihályi Jánosné, Mihajlovits Endre, N. N. (Konyovits Antal ur ivén), özv. Nagy Dánielné, dr. Ormay Kálmáné, Orth Jakabné, Preszly Janosné, Pinkovits Antalné, Polerecky Pálné, Radányi Péterné, Sigmond Günteré, Stojka Milánné, Sigmond Sarika, dr. Stein Lászlóné, Sztipics Istvánné, Trischler Gyuláné, Toth Gyuláné, Városy Károlyné, Vertesi Károlyné, Véber Ferencné, Vukovits Vladislávné, Zöllner Károlyné; összesen . . . 78 K — f.

1 koronát. Barany Anna, Borovanszky Gyuláné, Bokez Henrikné, Bene Józsefné, Bugyaki Erzsébet, Csik Zakané, Csaszár Ödönne, Cséber Janosné, Eimann Károlyné (2 íven), Frühlich Adorjáné, Guszmann Hermanné, Guszmann Zsigmondné, Gutwein Lászlóné, Hamel Adolfné, Hajdu Zsigmondné, Hettesheimer Péterné, Hoffmann Jakabné, Ivánkovits Mari, Káty Mariska, Knézy Zsigmondné, Kohn Adolfné, Kolits Károlyné, Kúcses Sándorné, Korall Károlyné, Kreiser Janosné, Korall Janosné, Ladányi Ervinné, Löbl Elza, Löbl Károlyné, Löbl Rudolfné, ifj. Machmer Fülöpé, Messinger Karola, Merkl Julianna, Müller Katica, Neugebauer

A zörgős gyepből gömbölyű stüdisznók futnak a közeli vadkörte alá, hol kétszer-háromszor megforgának a vackorral terített talajon és amint teleragadt tüskéjük, gondosan, fűfelve osonnak zsákmányukkal a kökénybokrok alá.

Váratlanul egy csárrrr . . . féle hang vonul át az erdőn. Képzelem mint riadnak meg a gyanútlanul játszódó nyulak, önkénytelenül is felismerik a rettenetes vadást.

Sajnos, a magyar ember kedves madara vándorutjára készült. A stürgydrótkon beláthatatlan hosszú sorban nagykomolyan ülnek, talán tanácskozva az előttük álló nagy feladaton, avagy izeg-mozog, csapdos, röpköd, csoportosul, szóval — bucsuzik. Bizony szomorúan nézzük mi ezt, úgy fáj, oly közelről érint, mintha egy kis testvérke, vagy egy kedves, sokáig nálunk tartózkodó, megszokott vendég határozta magát az elutazásra. Nem is csoda. Mert az ő lényé, természete maga a kedélyesség, kedvesség. Minden bebizelgő, az egyszerű gondtalan csicseregése, fecsegése, az okos fényes szeme. Felvidít az őszinte ragaszkodásával, halál velünk látni a körülöttünk oly közel való szallongás, csapkodásától. Vajon viszontlátjuk-e őket? Messze idegenben fegyverrel pusztítják az „Isten madarkait“. Így hát visszatérhetnek-e még egyszer? Ki tudja?!

Erre feleletül vigasztalóan hangzik a költő dala:

„Jön a tavasz,
Hazatér a
Fecske madár,
Zöld ruhát ölt
Künn a határ.“

Hát ha így van, szíves „Isten hozzátot“ mondunk! Magatokkal viszitek ragaszkodásunkat, szeretetünket, mint ahogy az eresz alatt fészket építettetek, ép úgy lopta be kedvességük lelkünkbe magát.

Téhat a viszontlátásra! Adieu! Adieu!

Miel.

Ella, Nikolits Julia, Pinkovits Bódóné, Pinkovits Illés Mihályné, Pinkovits Ivko Antalné, Pinkovits Lukács Márkné, Raisz Józsefné, Rumbach Lajos, dr. Spitzer Istvánné, Schick Istvánné, ifj. Schick Frigyesné, Schick János Frigyesné, Schneider Tiboldné, Szanitter Kornélné, Schank Henrikné, Szendy Jolán, dr. Scultéty Jenő, Szakács Sándorné, Tafenthäler Ujlaki Aranka, Thalheimer Jakabné, Weisz Györgyné, Weiszberger Fülöpné, Weiszberger Pistané, Wighardt Edéne, Wissinger Richardné, 3 olvashatlan aláírás Gutwein Lajosné urnó gyűjtőívén; összesen . . . 63 K — f.

40 fillért. Hettesheimer Juliska, Kransz Gusztávné, Paul Adámné, Poór Margit, Sorg Fülöpné, Schützler Károlyné, Varga Józsefné; összesen . . . 2 K 80 f.

20 fillért. Egy valaki (Uj-Szivae), Frádl Józsefné, Kohlenberger Ida, Pevny Józsefné; összesen . . . K 80 f.

Összesen befolyt . . . 896 K 60 f.

A bevétellel szemben a kiadatok merültek fel:

1. A hölgyek tiszteletdíjának (vert ezüst díszítáca) ára . . . 700 K — f.

2. nyomda, posta stb. kiadás . . . 79 K 28 f.

Összesen . . . 779 K 28 f.

A kiadási összeget levonva a bevételi összegből . . . 779 K 28 f.

Maradvány . . . 117 K 32 f.

Ezen maradvány-összeg a jövő évi verseny „hölgyek tiszteletdíja“-nak céljaira a Zombori Takarékpénztárba elhelyeztetett és a takarékpénztári betétkönyvecské Latinovits Pál, gazdasági egyesületi elnök urnak átadatott.

A midőn a versenyintézőség nevében úgy az igen tisztelt gyűjtőknek, mint az adakozóknak bálás köszönetet mondok, egyuttal felkérem az adományozó közönséget, hogy amennyiben valakinek adománya esetleg fenti kimutatásban feltüntetve nem volna, ez iránti felszólalását mai naptól számított 14 napon belül hozzám eljuttatni szíveskedjék.

Id. Szemző István s. k.,
mint a versenyintézőség volt elnöke.

Színház.

Hétfőn, október 21-én örömmel üdvözöltük az első tragédiát, Shakespeare **Romeo és Júliá**-ját. A kellő hangulatot előkészítette a kongó színház. Hja! ezt a remeket nem fűszerezik Feydeau párisi sikamlóságai, sem az ő kaptafájára készült Rákosi, stb.-féle csiklandós fércelmények.

Ily körülmények közt majdnem természetes, hogy rövidített kiadást kaptunk, elsíksasztódnán, egészen természetesen, a legszebb részek.

Azonban a szereplők dicséretére válik, hogy a mit láttunk, abban valóban gyönyörködtünk, különösen Markovics Margit alakításában, ki minden jelenetben művészetet pontjant állott. Remekelt a páratlan erkély-jelenetben is, csak hogy itt szerepét alapszabványos foga fel. Hiszen Julia maga mondja:

I. 5. „Szerelmem sarja hát egy gyűlölt névnek!“

II. 2. „Oh Romeo! mert vagy te Romeo?“

Tagadd meg atyádat és lökd el neved!

S ha nem akarad: esküdjél hivemmel!

S én nem leendek Capulet tovább!“

ennek a leányunk meg a szerelme legőfenekebb percében is éreznie kell azt a tárogató irt, melyet családjaik hagyományos gyűlölete hasított közte s kedvese közt s tudnia kell, hogy beleszédül, belevesz, ha azt — szerelme szenvedélyében — átlépni merészi, — ez a leány nem rendezhet olyan kedélyesen enyelgő jelenetet, mint a mi Juliának volt.

Szabak legyen még valamit megjegyeznem. Márkus Emiliát, kétségteletlenül legkiválóbb tragikánkat, gyöngye tudóval áldotta meg az Isten, tehát, ha nagyobb szenvedéllyel játszik, kénytelen lázas betegként lihegni, és már több színpadon sajnálattal tapasztaltam, hogy ezt a szervi gyengeséget sok tragika eltanulta, s haványozottan érvényesítette. Biztosra vesszük, hogy ettől Kovács Margit egy picit órurolommal meg fog szabadulni.

Baghy Gyula (Rómeó) játékában a lelkes művész tökéletes alkotása visszavizt benntünk abba a közép-kori Olaszországba, melyben a torzalkodás, az önző érdekek harca minduntalan lángra lobbantja a boszu fátylóját. Illuziókat teljessé tette Kathryn Ferenc, ki bámulatos híven adta a halálra sebesülten is talpig nemes Mercutiót; nemkülönben Péchy László, a karja s kardja biztosságában, erejében pöffeszkedő Tybaldot. Sikertől alakítás volt még Barna Ilonáé (Julia dajkája), bár az ő szerepével nagyon mostohán bánt el a rövidítő, és Székely Sándoré (Lorinc barát).

b.

Osztatlan dicsérrel adózunk színészeinknek az „Eleven ördög“ keddi előadásáért. A szereplők mindegyike külön-külön és együttvéve igazán figyelemreméltó és teljes értékű alakítást mutatott be.

Palfy Nina Letorierer vicomte-járól nem mondunk tulzó véleményét, ha állítjuk, hogy egy elsőrendű társulat repertoírjában is kiváló helyet foglalhatna el. Minden mozdulata, minden szava és minden énekzsáma igazán művészi volt. A mellett Palfy fellépése biztatólag hat környezetére is, mert szemlátomást vehető észre, hogy a többi szereplő is biztosabban mozog, ha a bájos művésznő a színen van.

Kedves pendántja Jámor Ilonka (Hermine) szerepében. Oly kedves megjelenés, mely okvetlen bódít. Csak a kezdő elfoglaltsága látszik még meg itt-ott rajta; mozdulatai nem eléggé kerekdedek és gyönyörű, tiszta hangja nem eléggé hajlékony, különben a közönség kedvencévé fogadtá és tapssal halmozta el.

Deák Péterné (Erevinne) az egyszer szintén teljesen kifogástalanul játszott és nagyon tetszett.

Deák Péter pedig, ki nem hiába szereti úgy „classicusait“, mert Desperieres tanácsosa egyszerűen classicus. Ha nem ismernék, hogy mily józan, bizony ráfognék, hogy „benyala vala“ a színpadon, oly élethűen tudta azt visszaadni.

Szalóki Pomponius szerepében remekelt. „Oh hatalmas egek, micsoda jókedv és micsoda komikai erő!“

A mellékszereplők mindegyike is jól és összehangzottan játszott. A kar derekasan tartotta magát, a zenekar pedig Konti elég nehez darabjait nagy precizitással adta elő. Csak sajnálatos, hogy ezt a derek előadást csak félig telt ház nézte végig, holott az igazgatóság igazán jeles dolgot nyújtott.

— II. —

Szerdán folyó hó 23-án, **Csak párosan**. E legmodernebb ízű francia bohózat előcsélt tárgyát igazi francia szellemességgel és a komikus helyzeteknek valószínűsége egymásra halmozásával dolgozza föl. De ennél nincs is egyéb érdeme. Tulzott naturalismusa könnyen hajthatja a szereplőket a frivolitásba, dicséretére szolgál az előadónak, hogy a csábító kísértésnek jó izlésűk ellenállott. A komikus helyzetek bő alkalmat nyújtottak minden egyes szereplőnek tehetsége érvényesítésére. Igyekezett is mindegyikük helyt állani. Markovics k. a. Paillardonné szerepében különösen Pinglet-vel való jelenetét játszotta meg kitűnően, teljesen átérve és éreztetve a női tisztességet megtartani törekvő hitves lelki küzdelmeit; a 2. felvonásban talán túlságosan tragikusán fogta föl a helyzetet. A fő szerep — Pinglet — Szalóki kezében volt, a ki hálás szerepét oly buzgón játszotta, hogy helyével-közével tul is lépte a szerzők intencióit s nem természetes, hanem szinte drasztikus volt.

A pezsgő hatása komikumának már tragikumává válása nagy tetszést kellett. A 3. felvonás áttöltései jelenetében néhány apróbb hiányosságot (hiányt a szó szoros értelmében) bátran elkerülhetett volna. B. Molnár Gizella (Pinglet né), Szabó (Mathieu), Baghy (Paillardon), Kathryn (Maxime), Marossi (Bastien), Koronkai I. (Victoire) egyenként és együttvéve derek munkát végeztek s méltán kérhetik ki részüket a darab sikeréből, a mely a közönséget mindvégig nagy derűltségben tartotta.

— ka.

H i r e k .

Királyi audiencia. A király őfelsége hétfőn általános kihallgatást adott Budavárában, amelyen vármegyénk következő kitüntösei jelentek meg: Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, a tovarisovai kerület képviselője, Czorda Bódog a kir. kuria ny. másodelnöke, valóságos belső titkos tanácsosok és báró Vojnits István ny. főispán, ki a Szent-István rend kis keresztjével való kitüntetését megköszönni őfelsége.

Kinevezések. A király őfelsége dr. Pallai Zoltán szentesi járásbírói albirót a zombori, dr. Körber Zsigmond szegedi ítélőtáblai tanácsjegyző albirót az újvidéki törvényszékhez bírákka nevezte ki.

Kinevezés. A földmivelségi m. kir. miniszter Frankl Bódog szabadkai földmives iskolai segédtaunart a csurgói állami földmives iskolához szaktanárra kinevezte és az iskola vezetésével ideiglenesen megbízta.

Geyer Steffe hangverseny. Lapunk több előbbi számában hivatással voltunk arról, hogy Geyer Steffe, a világhírű művész, egy bájos fiatal leány városunkban ma pénteken hangversenyt rendez. A fiatal művésznő városunkban való megjelenése zenei életünkben egy örökké emlékeztető zenei estélye lesz. Ritkán van alkalma egy vidéki városnak ily fenomenális művésznő művészetét élvezni, abban gyönyörködni. Megjegyeztük, hogy a mit az ő művészetéről eddig irtunk, az teljesen tavol áll a mai korban nagyon is szokásos reklamtól. Világvárosokban, királyok és fejedelmek és a világ legbirebbes zeneűvészei előtt tnt fel az ő remek játéka. Az ő művészetének érdekes kísérlete lesz Ipolyi Valeria művészi játéka, ki nek szinten kitűnő hírneve van. Reméljük, hogy közönségünk nem fogja e kedvező alkalmat elmulasztani és teljesen megtölti a színházat, a hol az érdekes hangverseny lesz. Belépőjegyek Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók.

Városi tisztviselőink mozgalma. Városi tisztviselőink körében mozgalom indult meg fizetésük felemelése iránt. Ezen tárgyban egy memorandumot dolgoztak ki és azt tegnap testületileg nyújtották át Dekker Pál városi tanácsos vezetés alatt. Hauke Imre polgármester a legszívesebben fogadta munkatársait és megígérte, hogy jogos kérélmüket hathatósan támogatni fogja. Mi a magunk részéről is teljesen méltányoljuk városunk tisztviselőinek szomorú anyagi helyzete fizetésének emelése iránti mozgalmat. Mert valóban botrányos fizetésük van a mi városi tisztviselőinknek, mely egyáltalában nem áll komoly és nagy munkájukkal arányban. Reméljük, hogy városunk törvényhatósági bizottsága ezen jogos kérelem felett mielőbb kedvező határozatot fog hozni. A memorandumot, mely a fizetésjavítás jogosságát sokatmondó adatokkal argumentálja, lapunk jövő számában fogjuk közölni.

Nyilvános nyugtázás. A zombori iparos dalárda által folyó évi szeptember hó 29-én „A bor“ című színelőadása alkalmával, mely felerészben az épülő új templom javára lett rendezve, befolyt összesen 436 kor. 90 fill., kiadás volt 174 kor. 26 fill., tiszta jövedelem tehát 262 kor. 64 fill.; mely összeg fele, vagyis 131 kor. 32 fill. a zombori utjemplom építő bizottságnak kitulványoztatni határozottatott. — Egyben Morber Flóra, Haloupka Böske, Stempel Ilona, Vranja Margit, Novák Aranka kisasszonyoknak és Varga Kálmánné urnóknak szíves közreműködésükért, valamint ifj. Késmárky Béla urnak fáradságát nem ismerő rendezésért ez uton is hálás köszönetet mond a „Zombori iparos dalárda“.

Pályázat. A szabadkai főgimnaziumnál német- latin helyettes tanári állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő október 30.

Halálozás. Leibach Adam cservenkai nábob, a Leibach család nestora folyó hó 18-án életének 64-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult temetése mult vasárnap volt nagy részvétellel Cservenkán.

Agancskiallítás. A fővárosi Royal szállodában a napokban megtartott agancskiallításban a zsűri a nyílt vadászterületen lőtt szarvasagancsok közül a második díjat a Frigyes főherceg apatiné nádasában lőtt szarvasagancsoknak ítélte oda.

Pályázat. A Duna folyamának az újvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal kezelése alatt álló szakaszban a palánkai folyamfelügyelői állásra pályázat van hirdetve, mely első sorban igazolványos alisztek számára van fentartva. Az összes illetmények 987 kor 76 fillér. A folyamodványok folyó hó 31-ig az újvidéki folyammérnöki hivatalhoz adandók be.

A bánati tegnapi számában sági tag választásán amelyben helytelenül amelylyel a választást minden értviszont nem reflecte bánati elnök jelölés amelyek ama lapra Thursky Zsigmond teljes tájékoztatás ferde világításba tanácsnak, miként választástól különös lehetett tartania a fél vereségre, mert idézhette fel benne lennie. Mert Bánai taskor elert erer által itt remelt e eddigi politikai mu rezhető erről, ha a tekintjűk, s lajku szabadelvű párt 6 — az 5 év előtti Zsiga vezette a Sz ket, itt a szavazó 37 szerb szavazat viszonyoknál már e vesszük azt, hogy s következik a tekint szavazat, s ha tigy szavazók közül is zeti párti szavazó, a Bánai városrészt tartozó szavazó, vazok zöme itt szam indezt figyelembe a most lefolyt va által vezetett Bánai szavazattal leadta megerősöde állhat választási eredmény segtelen, hogy ily a mint azelőtt is, t kezeben jó kezebb nak az igazság és

Dalestély. 1901. évi október terneiben rendezte estélyt. Músor: 1. Férlikar. 2. Magyar mellett éneklő Mik kapolna. 3. Férlikar. kötetemnye, szavai Bartholdy: „Ószi é József és dr. Knúfi Béla. 6. Dr. Horvát Férlikar. Belépőjeg kereskedésében elő sági jegy harmad k dete 8 órakor.

Molnárrok malomtulajdonos, elkészeredt harct oka a konkurencia hogy leplezze ko a „Molnárrok lapja“ malomiparban“ című ról, hogy a malom fuvarozással kezd e jart, hogy a felek valót összekelje. ő nem szolítana te sal, hanem kiáll a naval megrakott az ő malmába vig ben, ha a kocsis vinni, fölkap a ke kezéből a gyepől szakkal odabajt a érdemel, hanem a undorral és megbó Zsigmond ezen kö sajtopórt indított s lősséget elvállalta ságának igazolása a a budapesti bnté tárgyaláson a vad e kérte a bizony i rendelte, mire vallomási jegyzőkö vadlott Streck Kar alul, mert beigazol melylyel vadlott m semmisségi panasz

Gőzgepek tárgyában a keres leiratot intézte a hó 4-én 2872. kt a bizottságot, hog iránt, miszerint a műszaki közege a galati teendők ell marcius hó 1-től a kodásra Zomborba tesitem a bizottság fűtők Zomborban v allitasa iranti kery foglalt indokolnál a hajlandó voltak a vizsgára jelentkező száljlon ki a hely vizsgálya meg és ugy is biztosítva le

Villamos György Bikity köz fejlődése érdekében tett, most tárgyal berendezés és a legjobb és legol

Halálozás szül. Abrasics Luca Szabadkán elhunyt

A bánati elnökség. A „Zombor és Vidéke“ tegnapi számában reflectál a keddi lapunkban „bizottsági tag választások“ című közleményünk azon részére, amelyben helytelenítettük a városi tanács amaz eljárását, amelylyel a választási elnökségben dr. Thurszky Zsigmondot minden érthető indok nélkül mellőzte. Erre mi viszont nem reflectálunk, ha a „Zombor és Vidéke“ a bánati elnök jelöléséhez oly következtetéseket nem fűz, amelyek ama lapnak, úgy a Bánát városrészt, mint dr. Thurszky Zsigmond eddigi politikai multjára vonatkozó teljes tájékoztatásából folyólag, alkalmasak a tények ferde világításba helyezésére. Ugyanis nem volt oka a tanácsnak, miként a „Z és V.“ mondja, félni az obstinár választástól különösen Bánátot illetően, s legkevésbé sem lehetett tartania a hivatkozott elnökség által származható fél vereségre, mert hisz Bánát politikai multja nem is idézhette fel benne e félelmeket, azzal tisztában kellett lennie. Mert Bánát városrészen a most lefolyt választások elért eredménye megfelelt úgy a Szechenyi-párt által itt remélt eredménynek, mint Bánát városrészt eddigi politikai multjának. Könnyen meggyőződés szerethető arról, ha a régi választási jegyzőkönyveket tekintjük, s látjuk, hogy a 10 év előtti választások a szabadelvű párt 60 egyenlő részére szavazatot kapott csak, — az 5 év előtti választásnál már, amidőn dr. Thurszky Zsiga vezette a Szechenyi-párti bánati választási ügyeket, itt a szavazatok száma már 129 volt s ezek között 37 szerb szavazat. Most már, ha ez utóbbiakat az adott viszonyoknál már előre le kellett számítani, s ha hozzá vesszük azt, hogy Cservenka városrészt után azonnal Bánát következik a tekintetben, hogy itt van a legtöbb szerb szavazat, s ha figyelembe vesszük azt, hogy a nem szerb szavazók közül is itt volt a legtöbb nemzeti párti szavazat, s ha végül figyelembe vesszük azt, hogy a Bánát városrészen alig van néhány a honoratiorokhoz tartozó szavazó, iparos is kevés, s hogy ekkép a szavazók zöme itt szállasi szántóvető polgártársunkból áll, mindezt figyelembe véve, kétségtelenné válik az, hogy a most lefolyt választásokkor a dr. Thurszky Zsigmond által vezetett Bánát városrészt nemcsak hogy az azelőtti szavazatait leadta, de még a politikai multjához képest megerősödve állhatott az urnához s az ismert képviselő-választási eredmény legkevésbé sem rajtuk mult, s kétségtelen, hogy ily körülmények között a Bánát vezetése mint azelőtt is, úgy most is dr. Thurszky Zsigmond kezében jó kezében volt. Ennyit tartottunk helyenként az igazság és tények megfelelően regisztrálni.

Dalostély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1901. évi október hó 30-án a polgári kaszinó-egyletet terében rendezte az idei harmadik alapszabályszerű dalostélyt. Műsor: 1. Huber K.: „Magyar királyinduló.“ Férlikar. 2. Magyar dal. Marschall Béla zongorakísérete mellett éneklő Mihályfi Ferenc. 3. Becker E. V.: „A kaporna.“ Férlikar. 4. „Pázmán lovag.“ Arany János költeménye, szavalja dr. Benkő István. 5. Mendelsohn-Bartholdy: „Oszli dal.“ Kettős dal. Előadók: Staudacher József és dr. Kneifel István, zongorán kíséri Marschall Béla. 6. Dr. Horváth Akos: „Eredeti magyar népdalok.“ Férlikar. Belepojgyek 1 koronájával Sztrilich Zsigmond kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegy harmadik szelvényével válthatnak jegyet. Kezdeté 8 órákor.

Molnárak harca. Bács-Topolyán a két gőzmalomtulajdonos, Streck Károly és Honig Zsigmond elkeseredett harcot vívnak egymással. Háborúskodásuk oka a konkurenciára vezethető vissza. Streck Károly, hogy leleplezze konkurenciát, mult évi június hó 30-án a „Molnárak lapja“ban „Tisztességtelen verseny a kismalomiparban“ című cikkében azt írta Honig Zsigmondról, hogy a malom felépítése után az őrlésszerzést fuvarozással kezdte meg. Házról-házra, tanyáról-tanyára járt, hogy a felektől, a tanyai cselédektől az őrlőni valót összekoedálja és nincs jobbmódu őrlő ember, akit ő nem szólítana fel. Már nem elégszik meg a koldulásal, hanem kiáll a fűtea sarkára és ott lesi a gabonával megrakott kocsiakat, felszólítja a kocsisokat, hogy az ő malmába vigyék az őrlőni valót. Számtalan esetben, ha a kocsis nem akarja a gabonát az ő malmába vinni, fölkap a kocsiára a kocsis mellé, kikapja a kocsis kezéből a gyeplőt és valóságos utonálló módjára, erőszakkal odabajti az ő malmához. Ez nem pártfogást érdemel, hanem azt, hogy minden tisztességes ember undorral és megbotrányozással forduljon el tőle. Honig Zsigmond ezen közleményért rágalmasz vétsége címén sajtópórt indított Streck Károly ellen, aki ezért a felelősséget elvállalta és késznek nyilatkozott állításai valóságának igazolására. A napokban tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék, mint sajtóbírószág. A tárgyaláson a vádlott maga is beismerte a szerzőséget és kérte a bizonyítás megengedését. Ezt a bíróság el is rendelte, mire a vizsgálat során kiballgatott tanak vallomási jegyzőkönyveit olvastak fel. A sajtóbírószág a vádlott Streck Károlyt felmentette a rágalmasz vádjára alul, mert beigazolta látta a tisztességtelen versenyt, a melylyel vádlott megtorlasként írta cikkét. A panaszos semmiségi panaszszal élt.

Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája tárgyában a kereskedelemügyi miniszter a következő leiratot intézte a zombori bizottsághoz: Folyó évi július hó 4-én 2872. kt. sz. a. kelt fölterjesztésére értesitem a bizottságot, hogy kellő időben intézkedni fogok az irant, miszerint a szegedi iparfelügyelői kerület egyik műszaki közege a varmegye iparfelügyeleti kazánvizsgálati teendőket ellátására kísérletképen jövő 1902. évi március hó 1-től szeptember hó 30-ig állandó tartózkodásra Zomborba kirendeltessék. Egyuttal arról is értesitem a bizottságot, hogy a gőzgépezők és kazánfűtők Zomborban volt vizsgáló bizottságának újbóli felállítása iránti kérényét, a f. évi 23195. sz. leiratomban foglalt indokoknál fogva, ezuttal sem vehettem figyelembe, hajlandó vagyok azonban intézkedni, hogy legalább 15 vizsgára jelentkező esetén a vizsgáló bizottság mindig szálljon ki a helyszinére, hogy az illetőket egyszerre vizsgálja meg és így a bizottság által elérni kívánt cél úgy is biztosítva lesz.

Villamos világítás Bikityen. Tománovits György község jegyzője, ki községe haladása, fejlődése érdekében már sok közhasznú alkotást létesített, most tárgyalásokat folytat a honi villanyvilágítást berendező összes vállalatokkal, hogy a község részére a legjobb és legolcsóbb világítást szerzesse be.

Halálozás. Nemes-militicsi úz. Horváth Józsefné szül. Abrasics Luca f. hó 20-án, életének 87-ik évében, Szabadkán elhunyt.

Báró Luzsénszky Félix a bur háborúról. Báró Luzsénszky Félix folyó évi október hó 27-én a városába nagyszerűen men 7 órákor, hanem 6 órákor este tart fölválasát. Luzsénszky Félix báró, aki eleinte mint közlegény küzdött a bur hadseregben, luzsinai és reglieci Luzsénszky József 1848/49. évi honvéd huszárszázados és Szirmay Alojzia grófnő fia. Eredetileg a katonai pályára készült és 1877-ben a cs. és kir. 4-ik ulánuszerebben, majd 1878-tól Boszniában a 7-ik huszárezredben szolgált. Részt vett az okkupációban, de megbetegedvén, a katonai szolgálatból kilépett. Utóbb a képviselőház tisztviselője lett s ezen állásáról azért mondott le, hogy a harctérre mehesen, ahol aztán vitézségével kivívta, hogy külön csapatot bízta rá, mely mindentitt derekasan állta meg a helyét. Egy tekintélyes világlap, a Neue Freie Presse délafrikai harctéri tudósítója, nagy elismeréssel emlékezett meg annak idején a burok magyar bárójáról. „Waterlanderból Novitgedachtha való visszaterésem közben, írja többek közt a tudósító, egy bur harcok haladt el mellettem, aki már megjelensével is megragadta figyelmemet. Nem fiatal ember már, de azért a harcokban viselt ruhájában is, egyenes, büszke magatartásával és sajátosan előkelő kibédélésével mindjárt a magyar mánásra emlékeztetett. Később tudtam meg, hogy Luzsénszky Félix báró volt. Bajtársai egész legendákat beszéltek róla. Kétféle céljű, az elhatározásban gyors, bátor és vitéz a harcban, a veszélyben nyugodt és rettenthetetlen. Mint közember állt be a burok soraiba s rövidesen feldornetté (százados), majd kommandánsa (ezredessé) küzdött föl magát. Feljebbvalóinak teljes bizalmát s alarendeltjeinek föltétlen ragaszkodását bírta. Golyói ritkán tévesztettek célt s az angolok százait terítették le véres harcokban, amelyek reá nézve Dalmanuthánál vézódtek. Kommandóját az angol tulerő később Portugál területre szorította s a honnan többé lehetetlen volt visszaternie a harctérre.“ — A felolvasásra a jegyek ára: számozott ülőhely 2 korona, ülőhely 1 korona, diákjegy 60 fillér. Jegyek előre válthatók Kollár József könyvesboltjának. Este a zombori burbaratók a bur szabadság-ból tiszteletre nagy lakomát rendeznek a „Csitaonica“ éttermében. A bankett menüje Gáspár konyhájának ismert pompás kiállításában hat fogásból fog állani. Egy teríték 2 korona. Előjegyezhetni Gáspárnál a Csitaonica-ban. A felolvasás iránt városzerte nagy az érdeklődés.

A nagyváradi lövésznyen, mely vasárnap folyt le, az eladó és a nagy akadályversenyben Krause urlovas nyerte el az első díjat. Krause a zombori lövésznyeken is szép győzelmet aratott.

Műkedvelői előadás B-Doroszlón. Vettük a következő nyilatkozatot: Tekintetes szerkesztő ur! Becces lapjának legutóbbi számában egy vidéki jelenvolt volt szives a b-doroszlói műkedvelői előadásról megemlékezni. Nagyon szép tőle és köszönettel tartozom neki, hogy volt szives rólunk megemlékezni, de azt az egyet vagyok bátor becces figyelmébe ajánlani, hogy máskor ha kritikát akar írni, sem a szerelem, sem a háláért ne vezérelje, hanem a tiszta igazság. Nem akarom én Roheim Frida kisasszony érdemeit eltagadni, sem Guttman Szerén, sem Loschitz Ruzska kisasszonyok igen szép és helyes játékát eltagadni, mert ez mind igaz és helyes, csak annyit akarok mondani, hogy ha ezen t. hölgyeket megilleti a dícséret, úgy akkor Gaiszt Szidónia és Aschenbrier Vilma kisasszonyokat is megilleti a dícséret, mert hisz ők játszották a főszerepeket, és ha valakit megillet a dícséret, úgy ezen két szereplőt megilleti, kik fáradságot nem kímélve tanultak be hosszú szerepeiket, és adtak oly alakítást, hogy ezen nem lehet csak úgy hidegen átsiklani és őket mintegy háttérbe szorítani. A tisztelt vidéki jelenvolt ur, nem ismerve a körülményeket, azokról, akik hozzá közel állottak, minden jót elmond, de nem veszi figyelembe azt, mennyi küzdelembe került az előadás létrehozatala. A férfi szereplők közül Pastyik Elek tanító, úgy Galik István is, kik éjjelt nappallá téve tanultak be bőséges szerepüket, valamint Csincsek Béla tanító is, ki R-Militicsról jött át a próbákra és előadásokra; ha ezen tettökért nem is, de igen szép és jeles alakításukért minden jelenlevőt bálára köteleztek. Zab Feri szerepét Body Andor adta, kiben ha egy kissé több élet lett volna, a világért sem ártott volna meg. Dr. Gáti Elek szerepét Völgyi József adta, kiről elég ha annyit mondok, hogy szemébe senki sem dícsérte, de lehetett hallani, hogy előadásával teljes sikert ért el. — Lássá tisztelt jelenvolt ur, ez a valódi képe az előadásnak. A szentírásban meg van írva: „Adjátok meg Istennek ami Istené, és a császárnak ami a császáré.“ Adjuk meg meg mi is teljes elismerésünket Ostbeimer r-militicsi tanítónak a fáradságos sugásért, és azután béke velünk. — Egy helybeli jeteuvolt.

Az „Ország Világ“ ünnepi Falk-száma. Az „Ország Világ“ e heti Falk-számából vesszük át Latinovits Géza országgyűlési képviselő, közéletünk kitünőségének következő sorait: „Szeplőtlen jellemű, puritán bazi. Magasröptű szellemű, kiváló tudása, európai látókörre azon igen kevés számú magyar államférfiak sorába emelte őt, kik a késő nemzedék előtt követendő példaként kimagaslának.“

Bácskai lakodalom. A „Felső Bácska“-ban olvassuk: A bácskai lakodalmakról valóságos legendákat mesélnek országzerte. Ha egy szellemes író állításának hitelt lehet adni, akkor egy-egy bácskai lakodalmon föltalált ételekből és italokból egy kisebb varmegye összlakossága betekig élhetne. A bácskai lakodalmak jó hírnevét fennenn hirdeti az a hét országra szóló dártdó, mely Albert Vendel bikityi községi bíró házában Albert István fiának Angeli Marival történt házassága alkalmával a napokban lefolyt. Az esküvő napján ugyanis a bíró házában lakoma volt. Ezen lakomán a következő mennyiségű ételeket és italokat fogyasztották el: 2 tehén, 25 pulykát, 3 kövér sertést, 100 pár libát, 250 tyukot, 80 kenyert, 70 kgr. cukrot és 20 hektoliter bort. A lakodalmon, mely 3 napig tartott, jelen volt a község és környék intelligenciája is nagy számban. Az esküvőn 16 kószorus lány és 16 vőfély szerepelt.

Szerencsétlenség. A szabadkai vasuti állomás fűtőházánál szerencsétlenül járt Latyák Liza egy fűtőházi munkás felesége. Férjének vitte ki az ebédet és sietésében nem vette észre az árkot, a mely telve volt a mozdonyokból kibányt szénalakkal, mely mindkét lábát teljesen ellepte. Kiáltására a fűtőházi munkások segítségére siettek, de már későn, mivel a sebek fűzősödésbe mentek át. A szerencsétlenül járt asszonyt a mentők kivitték a közorháza, hol mindkét lábát amputálták.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása. Lapunk mult számában már közöltük, hogy a városi bizottsági tagok választása december hó 7-én lesz. Ez alkalomból a következő tagok lépnek ki: a belvárosban: dr. Balogh Ernő, Karakásevits Milivoj, dr. Grünér Samu, dr. Thurszky Zsiga; felsővárosban: Andráska Alajos, Franzl Mór, Loógo Simon, Radicsevits Sándor, Zsulyevits Ernő; Cservenka: Bikár Jakab, Ilkits Sebő, Konyovits Simon, Obuskovits Tivadar, Poppovits Zsarkó; Bánát: Bosnyák Fülöp, Lugumerszky Plátó, Mattarits Mark, Szigyanszky Cvéta; Szelence: Fernbach Károly, Gruits Trifun, Loógo Mátvás, Odry János, Paresetich Mihály, Sztojits Jelta. Ezeukivül az elhunyt dr. Pavlovi's Jenő helyébe a Cservenka városrészen 1 hely lesz betöltve.

Esküdtzéki tárgyalás Szegeden. Lyubojevits Lázár szaniszi tanító a mult évben a lapokban szellőztette Aradszki Jakab pacseri szerb plebánosnak a karlócai szentszék előtt folyamatban lévő fegyelmi ügyét és egyéb viselt dolgait. Ezen hírlapi közleményeket Aradszki plebános magára nézve sértőknek találta s ezért Lyubojevits ellen a szegedi kir. törvényszék, mint esküdtbírószág előtt panaszt emelt. Ez ügyben f. hó 23-án tartott meg az esküdtzéki tárgyalás Szegeden, a mely Lyubojevits Lázár felmentésével végződött.

Verebek. Az akácokon alig van egyenlő hány levél; amit a platánokon a nyirkos, hideg őszi szél megbagytott, az is olyan rozsdamarta, immáron leullásra kész. Felhők tolnak az égre, elsötétítik a napot, mely fázik, mely didereg. Kora reggelenként és késő alkonyatkor köd üli meg a tájat; fojtó, nehéz köd, mely nyomja a lelket, s a szívet. Az ég ívén mindhiába keresünk csillagokat. A csöndes elmúlásra emlékeztet mindez. Messziről éreztk már a halál lehelletét, mely mind közelebb, közelebb ferkózik hozzánk, hogy egyszer csak torkunkba fojtsa a lélekzetet. Ilyen nyomott, októberi hangulatban rovom az utcát végig, törpe fejtű szerke verebeken akad meg a szemem. Leszállanak szegények a házeresz alul s keresik, hol akad számukra egy-egy elullajtott morzsa, egy-egy vézna buzaszem. Nagy-nagy kocsiokon viszik a gabonamut. Szerencse, hogy olyik zsák kilyukad s potyog a hasadékon a szem, hogy éhségét csillapítsa a kereszt nélkül való verébhadnak. És ahogy ezeket nézem, eszembe jutnak a mi szegényeink, kiket alig hogy fedél alá verhet az Isten hidege, mert legtöbbször az sem kerül nekik. Pedig vannak buzás zsakokban bővelkedő gazdagok; nyissanak azok egy kis rést azokon, hadd potyogjon a hasadékon át a könnyörtletnek egy-egy morzsa, mely ideig-óraig elvergi a színlődő verébemberiség éhét... Itt a jótékony szegzonja, gyakorolja azt kiki módja szerint. Hisz oly nagy számmal vannak — az éhezó verebek!

Kis életmentők. O-Becséről írják lapunknak: Néhány elemiskolás kis fiu játszadozott szerdán a kis Ginder fiuval az ő udvarukon, amikor sikoltást hallanak a kis pajtasok. A sikoltás a kutból jött, amelybe Horváth Béla pajtasok esett be. Addig nézte a mély vizet, amelynek tükreben magát látta és ebben gyönyörködött, mignem elszedült és belezúbant. Az udvaron nem volt senki felülről, de azért a kis pajtasok nem vesztették el lélekjelenlétüket, hamarosan leeresztették a vödört és annak láncaiba fogózva és a vödörbe állva felhúzták a kutha esett Bélát. A nagy ijedségre volt öröm, mikor szerencsésen kikertült a kutból a játszópajtás. A kis életmentők: Ginder Pista és Szabó Sanyi száraz ruhába bujtatták a szerencsétlenül járt pajtást és a megrémült Bélát hazavezették.

Filloxerás szőlők. A hivatalos lap tegnapi előtti száma közli, hogy Ada községe szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, nevezett község határát a földmívelésügyi miniszter zár alá helyezte.

Lökötök Szeghegyen. Gerber Miklós szeghegyi földbírókos istállójából két pejkanca lovat loptak el e hó 18-án, pénteken virradóra. A lovak értéke 2000 korona. Az ismeretlen tetteseket körözik.

A Koronamalom kitünő minőségű darabos *—3

szalonszenet

árusit ólomzáros zsakokban, házhoz szállítva.

Felölös szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Óriási földieper (szamóca).

100 drb azonnali kiültetésre szép gyökeres palánta 1 kor. 20 fillér.

50 drb azonnali kiültetésre szép gyökeres palánta 80 fillér.

100 drb azonnali kiültetésre szép gyökeres hónapos szamóca 2 korona.

Továbbá egy felszerelt **himzóminta előnyomási gép** (Vordruckmaschine) **olcsó és jutányos áron eladó.**

Staudacher Józsefné,
3—3 szöntai-ut 126. szám.

4959. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Csonopla községénél leköszönés folytán tresedésbe jött és évi 600 koronával javalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom az állást eluyern óhajtokat, hogy szabályszerfen felserelt kérvényüket hozzám **f. évi november hó 30-ig** nyújtsák be. Zombor, 1901. évi október hó 15-én.

T Á R C Z A Y,
főszolgabíró.

Legfinomabb
Cuba
Jamaika
Gyöngy
MoCCA
Arany Jáva

1 kilo 4 korona.
Santos
Santos gyöngy
1 kilo 2 korona 80 fillér.

Kapható:
ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében
ZOMBORBAN.

Vidékre postán szállítva 1 kilo 16 fillérrel drágább. 25-1

8370. sz.
1901.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó 13,000 lakossal bíró Bács-Topolya községben üresedésben levő községi orvosi állásnak betöltése céljából pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból a szabályrendeletileg megállapított 1700 korona, teendőit 1876. évi XIV. t. c. 145. §. szabályozza, a község szegényeit ingyen, a vagyonosokat pedig a díjazás iránt a községgel előlegesen kötött egyezség szerint orvosolja.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy folyamodványukat az 1876. évi XIV. t. c. 143. §. (1883. évi I. t. c. 8. §.) értelmében felszerelve hozzám **folyo évi november hó 20-ig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételét nem fogadjuk.

A választási határnappal utólag fog kitézteni.
Bács-Topolya, 1901. évi október 16.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

3-1

1842. szám.

kig. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulírott Béreg község elöljárói részéről ezennel közlöm, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §. alapján a község tulajdonát képező (a magas kincstár és főherceg belyei uradalom birtokát kivéve) vadászati jog hat (6) egymásután következő évre, vagyis 1902. évi január hó 1-től 1907. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra **1901. évi november hó 24. napján délutáni 2 órakor** Béreg községházánál a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az arverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Béregben, 1901. évi október hó 14. én.

Grosser Lajos, Waldmann Simon,
jegyző. 2-2 bíró.

3806. szám.

kig. 1901.

Arverési hirdetmény.

Bács-Kula község elöljárósága részéről az 1883. évi XX. t. c. rendelkezéséhez képest ezennel közlöm, hogy egy község mint az ahhoz csatolt Béla-Radanova puszta határában a vadászati jog gyakorlása a ki nem táblázott területeken a **folyo évi október hó 31-én délelőtt 9 órakor** községünk házában megartandó nyilvános arverésen 1902. évi január hó 1-től kezdődő 6 (hat) egymásután következő évre haszonbérbe adatik.

Az arverési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Bács-Kulán, 1901. évi október hó 18. án.

Borovánszky Gyula, Baity Lázár,
jegyző. bíró.

7208. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Ráe-Militics községében lemondás folytán megüresedett irnok-végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Ez állás javadalmazása 50 korona előleges havi részletekben fizetendő évi 600 korona.

Végrehajtásokért külön díjazás jár. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyo évi november hó 15-ig** nyújtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogadjuk.

Német nyelvi jártasság megkívánatik.
Hódásághon, 1901. évi október hó 16. án.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3-3

Hirdetmény.

Vb. Raics Milán hagyatéka ügyében leltározott 15 drb zsák, 2 faasztal, egy 358 literes hordó, 4 faszék, 2 ágy, 3 tollal bélelt vankos, 2 dunyba, 1 szántó eke taligával, 1 hosszú ígás kocsi, 1 közönséges rövid kocsi és 2 eperfaörzsből álló leltározott ingóságok **1901. október 31-ikén délután 2 órakor O-Szivacon** a vagyombukott 866 sz. házában alulírott csódtömeg gondnok által tartandó árverésen eladni fognak.

Dr. Mayer Nándor,
csódtömeg gondnok.

Allást keres.

Egy középkorú, adai földmives iskolát végzett férfi, 5 évi gyakorlattal, **gazdai állást** keres. — Bővebbet

Bogner József,

Wámoscher Áron urnál.

2-2

ENGEL MÓR

divatárkereskedő

Szénásy Gyula

gyapjukelme

és

Szénásy, Hoffman és tsa

selyemru

budapesti nagykereskedők raktára.

A n. é. hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom fenti elsőrangú cecéket, nemkülönben ujonnan berendezett

rövidáru raktáromat

u. m. ruhadiszek, szalagok, csipkék minden kivételben; **szabókel-
lékek**, bélésárúk, izzasztó, halsont, káposcs, övszalag, gombok; továbbá legjobb **bőrkeztűk, derékfű-
zők, esőernyők** stb.

Szives megbízásokat kér

teljes tisztelettel

Engel Mór.

5234. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Krusevlya községénél leköszönés folytán üresedésbe jött és évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra az előzőleg kiírt pályázati hirdetmény eredménytelensége folytán ezennel újabb pályázatot nyitok s felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi november hó 30-áig** nyújtsák be, megjegyzem, hogy a pályázóktól megkívánatik, miszerint legalább 6 gimnáziumot, vagy ezzel egyenrangú tanfolyamot végzett egyén legyen.

Zombor, 1901. évi október hó 15. én.

T á r c z a y,
főszolgabíró.

2-2

Házeladás.

Zomborban kalap-utca 584. házszám alatt levő 4 utcai, 3 udvari szobából, 2 konyha, 2 pince, nagy udvar és kertből álló esinosan épült házat szabad kézből előnyös fizetési módokat mellett eladásra ajánlja

SZÜCS ÖDÖN cég
B A J Á N.

3-1

1682. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt elüljáróság a Katymár községében megüresedett, egyenként utólagos havi részletekben felvehető évi 600 koronával javadalmazott két gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet.

A felszerelést a község adja; egyenruházatát a rendőr sajátjából fedezi.

Ezen állást elnyerni óhajtók erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt s sajátkezűleg írt kérvényeiket **f. évi november hó 1-éig** alulírt elüljáróságnál nyújtsák be, mert a később beérkezők figyelembe nem vételnek. Katymár, 1901. évi október hó 20. án.

Jordán Béla, Schmidt Pál,
jegyző. 2-1 bíró.

1194. szám.

1901.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közlöm, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1901. évi 15582. számú végzése következtében dr. Boros József bajai lakos javára Englerth Jakab sztanisicisi lakos ellen 150 kor. és járulékaik erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 652 koronára becsült butor és ágyneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 1317/2 1901. számú végzése folytán 70 korona tökélettel, ennek 1901. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 80 kor. 65 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Sztanisicson alperes lakásán leendő eszközésére **1901. évi november hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitéztek és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1901. évi október hó 21-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

**Állami, közigazgatási, állam-
vasuti tisztviselők, tisztek és
katonatisztek, kiknek évi törz-
fizetése legalább 2000 korona,
jótállás nélkül 15 évi törlesztésre
személyi kölcsönt kaphatnak**
Kammerer Mihály

hitelügyi intézete t. bej. cég utján
SZABADKA, Kossuth-utca. 10-2

Hazai ipar!

„EMKE“ padlófénymáz! Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk **BERKES-féle**

„EMKE“ padlófénymázt,

s így elérjük, hogy kitérő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közmívelődési célt szolgálunk, mert **5% az „EMKE“ javára** szolgál. A Berkes-féle „EMKE“ padló-lakk: **a szobapadlók fényezésére hivatlan alkalmas**, mert:

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használható lehet.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: mosható, s szárazra törölve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: víztől nem lesz foltos, mint a többi lakk.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: levegő keménységűvé válik, s így legkevésbé kopik.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: szeszszel bízható.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: kitérően alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: a ragadós padlókat szárazza teszi. 10-7

Gyártás és főeladási hely:
BERKES BERTALAN, Nagyvárad.

Eladási hely:
Zomborban, **WEDINGER S. és ZS.**

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Egész évre
Fél évre
Negyed évre
A lap szellem
küldemények
nek, anyagi
nosnak

Egyes szám

Az ország

(P. C.) A fo
gyűlés szombato
gy a képviselő
tartott.

Hétfőn fog
őfelsége az or
melyet ez alk
feszült érdeklő
Az ezután köv
alakulása veszi
vita alatt dom
selőház arculata
tok intenciói.

Két látszó
rajzoltak az új v
új képviselőházi
helyet egy „
krata“. Az első
hogy a parlamen
nem igen járat
Ferenc vezetésé
Annyival inkább
is akar különé
krata“ alkalma
ragadni, hogy a
kik pajzsukra e
marosan kiveszi
a mostani minis
nek a kis exis
demokraták lem
szóló bizonyíték
hogy a pénztári
ronat beruházás
nagy seregének
nyere, s hogy a
ismét. A kormá
végzik körforgá
tében s közvet
vező benyomást

Ami a ré
hetjük, hogy lé
a Széll-korszak
nácsozások ny
Annál inkább e
nemcsak nálun
minden komoly
főtörékvészt, h
hető helyzetet
elfogadható új k
és Ausztriával
sához fűződne
minden tekintet
mozzanatok jó
ról teljes bizal
oldalú osztályér
s hogy e párt m
nagy vezérik.
mérvadó és dör

A helyzet
általában komo
parlamentari visz
képességeiben.
köznek szolgál
annak kezesség
fog az ország g
biztos révbe vi

S
Magyarorszá
tartanak. Sok fo
polgári perrendtar
az ügyvédi tekint
lesz a tárgyszer
A kongressz
két pont öltik mi
egyik az, hogy a
elemek megkimé
költségeitől. A m
ról szól.
Mindkét kért
megvitatast, a s
ügyvéd, és nagy
A szegényet
jogát, az igazat,